

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

”با صلوات بر محمد و آل محمد“

وزارت امور اقتصادی و دارایی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۳/۱۰/۲۸ به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تأیید شورای پول و اعتبار و به استناد تبصره (۲) ماده (۵) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۷ - آیین‌نامه نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- آیین‌نامه: آیین‌نامه نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی.

۲- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۳- مؤسسه اعتباری: بانک، مؤسسه اعتباری غیربانکی و سایر بنگاه‌های واسطه پولی که به موجب قانون و یا با اجازه‌نامه بانک مرکزی تأسیس شده و به عملیات بانکی اشتغال دارد و بیش از پنجاه درصد سهام آن به اشخاص غیردولتی تعلق داشته و تحت نظارت بانک مرکزی می‌باشد.

۴- عملیات بانکی: دریافت سپرده و به‌کارگیری آن در قالب اعطای تسهیلات یا ایجاد اعتبار در چارچوب قانون پولی و بانکی کشور، قانون عملیات بانکی بدون ربا و مصوبات شورای پول و اعتبار از جمله مقررات ناظر بر عملیات مجاز بانکی.

۵- موافقت اصولی: موافقت کتبی بانک مرکزی با تقاضای اولیه متقاضیان تأسیس مؤسسه اعتباری.

۶- اجازه‌نامه اولیه: موافقت کتبی بانک مرکزی با تشکیل پرونده ثبتی توسط مؤسسين در مرجع ثبت شرکت‌ها.

۷- اجازه‌نامه تأسیس: موافقت کتبی بانک مرکزی با ثبت مؤسسه اعتباری در مرجع ثبت شرکت‌ها.

۸- اجازه‌نامه فعالیت: موافقت کتبی بانک مرکزی با شروع فعالیت مؤسسه اعتباری.

۹- مقررات احتیاطی: مجموعه تدابیر و الزامات (از جمله مقررات ناظر بر نسبت کفایت سرمایه، مقررات تسهیلات و تعهدات کلان، مقررات تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط، مقررات ناظر بر

تصویب نامه هیئت وزیران

سرمایه‌گذاری، الزامات نقدینگی، مقررات ناظر بر طبقه‌بندی دارایی‌ها و ذخیره‌گیری و مقررات ناظر بر وضعیت باز ارزی) که بانک مرکزی در چارچوب وظایف و اختیارات قانونی خود با هدف به حداقل رساندن احتمال ورشکستگی مؤسسات اعتباری و حفظ ثبات نظام بانکی کشور اتخاذ می‌نماید.

۱۰- صلاحیت حرفه ای: دارا بودن شرایط لازم برای تصدی سمت مدیر عامل، قائم مقام مدیر عامل و عضو هیئت مدیره مؤسسه اعتباری مشتمل بر شرایط عمومی و تخصصی در چارچوب ضوابطی که توسط بانک مرکزی تدوین و ابلاغ می‌شود.

فصل دوم - کلیات

ماده ۲- تأسیس و فعالیت مؤسسه اعتباری صرفاً با رعایت این آیین‌نامه و در چارچوب قانون پولی و بانکی کشور، قانون عملیات بانکی بدون ربا و سایر قوانین و مقررات مربوط از جمله مصوبات شورای پول و اعتبار امکان‌پذیر است.

ماده ۳- مرجع صدور اجازه‌نامه‌های اولیه، تأسیس و فعالیت مؤسسه اعتباری، بانک مرکزی است.

ماده ۴- اشتغال به عملیات بانکی بدون دریافت اجازه‌نامه‌های موضوع ماده (۱) از بانک مرکزی ممنوع است. مرتکب، مشمول مجازات‌های مرتبط مقرر در قانون پولی و بانکی کشور، قانون تنظیم بازار غیرمتمشکل پولی و سایر قوانین و مقررات مربوط می‌شود.

ماده ۵- تأسیس مؤسسه اعتباری صرفاً در قالب شرکت سهامی عام یا تعاونی سهامی عام با رعایت قوانین و مقررات مربوط امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره- در خصوص تعاونی‌های سهامی عام، دریافت موافقت‌نامه اولیه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی الزامی است.

ماده ۶- تأسیس مؤسسه اعتباری برای تأمین منابع مالی مؤسسين و اشخاص مرتبط با مؤسسه اعتباری ممنوع است. مصادیق اشخاص مرتبط با مؤسسه اعتباری توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.

ماده ۷- مراجع ثبت شرکت‌ها نمی‌توانند تقاضای تأسیس مؤسسه اعتباری را به ثبت برسانند، مگر آن‌که اجازه‌نامه تأسیس صادر شده توسط بانک مرکزی و رونوشت گواهی شده اساسنامه مربوط که به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده است، ضمیمه تقاضای ثبت باشد.

ماده ۸- در مواردی که بانک مرکزی تشخیص دهد مؤسسين تعهدات لازم را انجام نداده‌اند و یا قادر به انجام تعهدات لازم و یا تأسیس و راه‌اندازی مؤسسه اعتباری نیستند و یا اطلاعات ناقص ارائه نموده‌اند، باید ضمن صدور اخطاریه برای مؤسسين، مهلتی دو ماهه را برای انجام تعهدات آن‌ها تعیین نماید. پس از انقضای مهلت مذکور و در صورت عدم اقدام لازم از سوی مؤسسين برای ایفای تعهداتشان، تقاضای تسلیم شده، کأن لم یکن تلقی و تمامی اجازه‌نامه‌های صادره لغو می‌شود.

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۹- اشخاصی که به منظور اخذ اجازه نامه تأسیس مؤسسه اعتباری، اطلاعات کذب یا گمراه کننده و یا اسناد و مدارک جعلی و غیرمعتبر به بانک مرکزی ارائه نمایند و یا اطلاعاتی مؤثر را کتمان کنند، بانک مرکزی ضمن لغو تمامی اجازه نامه های صادره، می تواند با مراجعه به محاکم قضایی تعقیب کیفری آنها را درخواست نماید. چنین اشخاصی تا ده سال نمی توانند تقاضای جدیدی را برای تأسیس تمامی نهادهای تحت نظارت بانک مرکزی ارائه نمایند.

تبصره- مرجع تشخیص و احراز موارد مذکور در این ماده، بانک مرکزی است.

ماده ۱۰- بانک مرکزی موظف است ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این آیین نامه، شیوه نامه اخذ اجازه نامه تأسیس مؤسسه اعتباری، متضمن شرایط و فهرست مدارک لازم برای اخذ اجازه نامه تأسیس مؤسسه اعتباری، چگونگی تسلیم درخواست اجازه نامه تأسیس، مراحل بررسی و صدور اجازه نامه و سایر موارد مربوط را تدوین نموده و از طریق درج در پایگاه اطلاع رسانی خود و در صورت لزوم سایر روش ها، به اطلاع عموم برساند.

ماده ۱۱- بانک مرکزی حسب شرایط و پس از اخذ موافقت شورای پول و اعتبار، می تواند بررسی هرگونه درخواست برای اجازه نامه تأسیس مؤسسه اعتباری و صدور اجازه نامه برای درخواست های واصله را تا مدت زمانی معین، به حالت تعلیق درآورد.

ماده ۱۲- بانک مرکزی موظف است پس از موافقت شورای پول و اعتبار، امکان تأسیس و فعالیت انواع مؤسسات اعتباری را بر حسب شاخص ها و معیارهایی از قبیل منطقه جغرافیایی و نوع و نحوه فعالیت، فراهم نماید.

فصل سوم - سرمایه مورد نیاز

ماده ۱۳- حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس و فعالیت هر یک از انواع مؤسسه اعتباری به پیشنهاد بانک مرکزی توسط هیئت وزیران تعیین می شود.

ماده ۱۴- سرمایه مورد نیاز برای تأسیس مؤسسه اعتباری باید تماماً توسط مؤسسان تعهد شده باشد و حداقل پنجاه درصد آن پرداخت و قبل از تسلیم تقاضای تأسیس، نزد بانک مرکزی سپرده شده باشد.

ماده ۱۵- سرمایه مورد نیاز برای تأسیس مؤسسه اعتباری باید به صورت نقد و به پول رایج کشور پرداخت شود.

ماده ۱۶- تأمین سرمایه مؤسسه اعتباری نباید به طور مستقیم و یا غیرمستقیم از محل تسهیلات دریافتی از بانک ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی و سایر بنگاه های واسطه پولی اعم از دولتی یا غیردولتی تحت نظارت بانک مرکزی تأمین شود.

ماده ۱۷- چنانچه مشخص شود آورده هر یک از مؤسسين به هر میزان به طور مستقیم و یا غیرمستقیم از محل تسهیلات دریافتی بانک ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی و سایر بنگاه های واسطه پولی اعم از دولتی یا غیردولتی تحت نظارت بانک مرکزی تأمین شده است، اشخاص مزبور با اعلام

تصویب نامه هیئت وزیران

بانک مرکزی از ترکیب مؤسسين حذف می گردند و لازم است ظرف یک ماه، اشخاص دیگری جایگزین شوند. در صورتی که مجموع آورده اشخاص حذف شده مذکور از ترکیب مؤسسين بیش از بیست درصد سرمایه پیشنهادی مؤسسين باشد، تقاضای تسلیم شده، کأن لم یکن تلقی و تمامی اجازه نامه های صادره لغو خواهد شد.

فصل چهارم - شرایط مؤسسين

ماده ۱۸- مؤسسين مؤسسه اعتباری باید از شرایط زیر برخوردار باشند:

- ۱- توان تأمین سرمایه لازم برای تأسیس مؤسسه اعتباری.
- ۲- در خصوص اشخاص حقوقی، سپری شدن حداقل پنج سال از تاریخ فعالیت آن ها.
- ۳- نداشتن سابقه محکومیت کیفری مؤثر.
- ۴- نداشتن بدهی غیرجاری به بانک ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی و سایر بنگاه های واسطه پولی اعم از دولتی یا غیردولتی تحت نظارت بانک مرکزی.
- ۵- شفاف بودن آورده آن ها از نظر منشأ
- ۶- قرار نگرفتن در شمول مصادیق مؤسسات و شرکت های دولتی موضوع مواد (۳) و (۴) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶.
- ۷- نداشتن سابقه چک برگشتی رفع سوءاثر نشده در نظام بانکی کشور.
- ۸- نداشتن بدهی قطعی مالیاتی بر اساس فهرست اعلامی سازمان امور مالیاتی کشور به بانک مرکزی.

تبصره ۱- مرجع تشخیص یا احراز شرایط فوق، بانک مرکزی می باشد.

تبصره ۲- در مورد اشخاص حقوقی، علاوه بر شخص مزبور، دارندگان بیش از پنجاه درصد سهام یا سرمایه آن ها نیز باید فاقد بدهی غیرجاری به بانک ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی و سایر بنگاه های واسطه پولی اعم از دولتی یا غیردولتی تحت نظارت بانک مرکزی باشند.

تبصره ۳- اشخاص حقوقی که بیش از پنجاه درصد سهام و یا سرمایه دارای حق رأی آن ها به طور مستقیم متعلق به هر یک از مؤسسين باشد، نباید بدهی غیرجاری به بانک ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی و سایر بنگاه های واسطه پولی اعم از دولتی یا غیردولتی تحت نظارت بانک مرکزی داشته باشند.

تبصره ۴- اشخاص حقوقی که بیش از پنجاه درصد سهام و یا سرمایه دارای حق رأی آن ها به طور مستقیم متعلق به سهامدار هر یک از مؤسسين باشد، باید فاقد بدهی غیرجاری به بانک ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی و سایر بنگاه های واسطه پولی اعم از دولتی یا غیردولتی تحت نظارت بانک مرکزی باشند.

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۱۹- سقف مجاز تملک سهام مؤسسه اعتباری به طور مستقیم یا غیرمستقیم برای هر شرکت سهامی عام یا تعاونی سهامی عام یا هر مؤسسه و نهاد عمومی غیردولتی ده درصد و برای اشخاص حقیقی و سایر اشخاص حقوقی پنج درصد می باشد.

تبصره ۱- معاملات بیش از سقف های مجاز در این ماده توسط هر یک از اشخاص مذکور باطل و ملغی الأثر است. افزایش سقف سهم مجاز از طریق ارث نیز مشمول این حکم است و وراثت و یا اولیاء قانونی آن ها ملزم به فروش مازاد بر سقف، ظرف دو ماه پس از صدور گواهی حصر وراثت خواهند بود. افزایش قهری سقف مجاز سهام به هر طریق دیگر باید ظرف سه ماه به سقف های مجاز این ماده کاهش یابد.

تبصره ۲- اشخاص حقیقی سهامدار مؤسسه اعتباری و اعضای خانواده آن ها شامل همسر، فرزندان و همسران آنان، برادر، خواهر و پدر و مادر و شرکت هایی که اشخاص مذکور منفرداً یا مشترکاً در آنها نفوذ و کنترل موثر دارند، منحصراً تا سقفی مجاز هستند سهام داشته باشند که نتوانند مشترکاً بیش از یک عضو هیئت مدیره را در آن مؤسسه اعتباری تعیین کنند.

تبصره ۳- سقف تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی و همچنین حداکثر میزان مشارکت آن ها در سرمایه مؤسسه اعتباری در ایران، از شمول حدود مزبور مستثنی بوده و تابع ضوابط و مقررات خاص خود می باشد.

تبصره ۴- سقف مجاز تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط اشخاص، متناسب با میزان مالکیت آن ها در سهام یا سرمایه اشخاص حقوقی مشارکت کننده در سهام مؤسسه اعتباری، محاسبه می شود مگر در مواردی که به تشخیص بانک مرکزی، آن شخص دارای کنترل و نفوذ مؤثر بر شخص حقوقی مزبور باشد. در این حالت، کل سهام متعلق به آن شخص حقوقی در مؤسسه اعتباری برای شخص مزبور نیز محاسبه خواهد شد.

تبصره ۵- در محاسبه سقف مجاز تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط اشخاص حقوقی، دارندگان حداقل پنج درصد سهام یا سرمایه اشخاص حقوقی مذکور که قصد دارند در مؤسسه اعتباری سهامدار باشند، نیز لحاظ خواهد شد.

تبصره ۶- واگذاری حقوق و منافع ناشی از سهام مؤسسه اعتباری از طریق اعطای وکالت به غیر، به نحوی که حدود مجاز تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط وکیل نقض گردد، ممنوع است.

فصل پنجم - اساسنامه و برنامه عملیاتی

ماده ۲۰- مؤسسين موظفند اساسنامه پیشنهادی خود را در چارچوب اساسنامه نمونه ای که به پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب شورای پول و اعتبار می رسد، تنظیم نمایند.

ماده ۲۱- مرجع تصویب اساسنامه مؤسسه اعتباری و تغییرات بعدی آن شورای پول و اعتبار می باشد.

ماده ۲۲- مؤسسين موظفند برنامه عملیاتی مورد نظر خود را در چارچوب تعیین شده توسط بانک مرکزی، تهیه و به تأیید بانک یادشده برسانند.

تصویب نامه هیئت وزیران

فصل ششم - فرآیند صدور اجازه نامه

الف - موافقت اصولی

ماده ۲۳- متقاضیان باید تقاضای اولیه خود را به همراه مدارک ذیل به بانک مرکزی ارائه دهند:

- ۱- فهرست اسامی و میزان آورده هر یک از متقاضیان.
- ۲- مدارک هویتی متقاضیان.
- ۳- اظهارنامه متقاضیان، مطابق با فرم نمونه بانک مرکزی.
- ۴- یک نسخه از اساسنامه و صورت‌های مالی سه سال گذشته اشخاص حقوقی متقاضی.
- ۵- اساسنامه پیشنهادی متقاضیان مطابق با اساسنامه نمونه.
- ۶- برنامه عملیاتی مطابق با چارچوب تعیین شده توسط بانک مرکزی.
- ۷- مستندات مربوط به منشأ تأمین سرمایه.

۸- سایر مدارکی که در صورت لزوم توسط بانک مرکزی تعیین و اعلام می‌شود.

تبصره- در مورد اشخاص حقوقی متقاضی، ارائه صورت‌های مالی تلفیقی در مواردی که تهیه آن‌ها

طبق استانداردهای حسابداری لازم تشخیص داده شده باشد، ضروری است.

ماده ۲۴- بانک مرکزی پس از دریافت تمامی مدارک لازم، احراز صلاحیت فردی متقاضیان و

بررسی شرایط آن‌ها از حیث انطباق با الزامات قانونی و تأیید برنامه عملیاتی و پیش‌نویس اساسنامه پیشنهادی، نسبت به صدور موافقت اصولی اقدام می‌نماید.

ماده ۲۵- چنانچه متقاضیان، حائز شرایط مورد نظر بانک مرکزی نباشند، بانک یادشده صرفاً برای

یک بار مراتب را به طور مکتوب جهت انجام اصلاحات لازم به متقاضیان اعلام می‌نماید. در صورتی که متقاضیان ظرف دو ماه پس از تاریخ اعلام بانک مرکزی، نسبت به رفع کامل ایرادات و نواقص اقدام ننمایند، تقاضای تسلیم شده کان لم یکن تلقی خواهد شد. در هر حال، در صورت مخالفت بانک مرکزی، لازم است مراتب با ذکر دلایل به متقاضیان اعلام شود.

ب- اجازه نامه اولیه

ماده ۲۶- پس از صدور موافقت اصولی، مؤسسين ضمن تسلیم تقاضای تأسیس خود، موظفند

ظرف دو ماه، حداقل معادل پنجاه درصد سرمایه مورد نیاز برای تأسیس مؤسسه اعتباری را نزد بانک مرکزی تودیع کنند. در غیر این صورت، موافقت اصولی صادره از درجه اعتبار ساقط می‌شود.

ماده ۲۷- پس از تودیع سرمایه موضوع ماده (۲۶)، بانک مرکزی موظف است

ظرف یک‌ماه اساسنامه پیشنهادی مؤسسين را برای تصویب به شورای پول و اعتبار ارائه نماید. چنانچه ظرف دو ماه پس از ارسال اساسنامه پیشنهادی مؤسسين به شورای پول و اعتبار، اساسنامه مذکور در آن شورا طرح و رسیدگی نشود، به درخواست مؤسسين، بانک مرکزی موظف است سرمایه تودیع شده را مسترد نماید، منوط به آن که مؤسسين معادل آن، یک فقره ضمانت‌نامه حسن انجام تعهدات به نفع بانک مرکزی تسلیم کنند. مؤسسين پس از تصویب و ابلاغ اساسنامه پیشنهادی، موظفند ظرف دو ماه

تصویب نامه هیئت وزیران

معادل ریالی تمامی سهم خود در سرمایه پیشنهادی مؤسسه اعتباری را نزد بانک مرکزی تودیع کنند. همزمان با تودیع سهم مؤسسه نزد بانک مرکزی، لاشه ضمانت نامه موضوع این ماده به مؤسسه مسترد می گردد.

ماده ۲۸- پس از تصویب اساسنامه در شورای پول و اعتبار، تغییر ترکیب مؤسسه و یا اعلام انصراف هر یک از آن ها، منوط به موافقت بانک مرکزی خواهد بود. در صورت موافقت بانک یادشده، مؤسسه موظفند ظرف دو ماه، اشخاص دیگری را معرفی نمایند. در صورت عدم معرفی اشخاص یا اشخاص جدید از سوی مؤسسه در مهلت تعیین شده و یا عدم موافقت بانک یادشده با اشخاص یا اشخاص جدید و یا عدم موافقت بانک مرکزی با تسهیم سهام اشخاص یا اشخاص منصرف از سوی سایر مؤسسه، موافقت اصولی کان لم یکن تلقی می شود. در این حالت بانک مرکزی، موافقت اصولی صادره را ابطال و ضمانت نامه یا وجوه تودיעی مؤسسه را مسترد می نماید. مؤسسه مزبور تا پنج سال نمی توانند تقاضای جدیدی برای تأسیس مؤسسه اعتباری به بانک مرکزی تسلیم کنند.

ماده ۲۹- بانک مرکزی پس از تصویب اساسنامه پیشنهادی مؤسسه در شورای پول و اعتبار و اخذ رسید مربوط به واریز معادل ریالی سهم مؤسسه در سرمایه پیشنهادی مؤسسه اعتباری و بررسی منشأ تأمین وجه تودیع شده و احراز انطباق آن با الزامات قانونی، نسبت به صدور اجازه نامه اولیه برای مؤسسه به منظور تشکیل پرونده ثبتی و انجام مقدمات مربوط به تأمین مابقی سرمایه از طریق پذیرهنویسی عمومی، اقدام می نماید.

ب- اجازه نامه تأسیس

ماده ۳۰- پس از صدور اجازه نامه اولیه، مؤسسه موظفند ظرف سه ماه طرح اعلامیه پذیرهنویسی خود را به بانک مرکزی تسلیم کنند. در غیر این صورت، اجازه نامه اولیه از درجه اعتبار ساقط می شود.

ماده ۳۱- بانک مرکزی پس از وصول طرح اعلامیه پذیرهنویسی، باید مراتب را ظرف یک ماه مورد بررسی قرار داده و نتیجه را به مؤسسه اعلام نماید.

ماده ۳۲- مؤسسه موظفند پس از تأیید طرح اعلامیه پذیرهنویسی توسط بانک مرکزی، نسبت به انجام پذیرهنویسی و معرفی پذیرهنویسان به بانک مرکزی اقدام کنند.

ماده ۳۳- پس از انقضای مدت زمانی که برای پذیرهنویسی تعیین شده، با احتساب زمانی که مدت پذیرهنویسی با موافقت بانک مرکزی تمدید شده است، مؤسسه مکلفند ظرف یک ماه تعداد سهام هریک از سهامداران را به بانک مرکزی اعلام نمایند. در صورتی که بخشی از سرمایه از طریق پذیرهنویسی تأمین نشده باشد، مؤسسه موظفند ظرف سه ماه پس از اعلام بانک مرکزی، نسبت به تأمین آن با رعایت حدود مندرج در ماده (۱۹) این آیین نامه، اقدام و وجوه مذکور را نزد بانک مرکزی تودیع نمایند. در غیر این صورت، موافقت اصولی و اجازه نامه اولیه ملغی و بانک یادشده وجوه تودיעی مؤسسه را مسترد می کند.

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۳۴- مؤسسين موظفند پس از انجام اقدامات موضوع ماده (۳۲) اين آيين نامه، افراد پيشنهادهی برای تصدی سمت‌های عضو هیئت مدیره را حداکثر تا دو برابر تعداد اعضای هیئت مدیره مقرر در اساسنامه و به ترتیب اولویت همراه با مدارک و مستندات لازم برای احراز صلاحیت هر یک از آن‌ها به بانک مرکزی تسلیم نمایند.

ماده ۳۵- بانک مرکزی پس از دریافت تمامی مدارک مورد نیاز و همچنین اخذ پاسخ استعلامات انجام شده، باید نظر مکتوب خود را در مورد صلاحیت حرفه‌ای افراد پيشنهادهی اعلام نماید.

ماده ۳۶- در صورت عدم احراز صلاحیت اشخاص پيشنهادهی برای تصدی سمت‌های عضو هیئت مدیره، مؤسسين موظفند ظرف یک‌ماه با رعایت مفاد قانون تجارت و ترتیبات مذکور در این آيين نامه، نسبت به معرفی فرد یا افراد دیگری اقدام نمایند.

ماده ۳۷- مؤسسين موظفند پس از برگزاری مجمع عمومی مؤسس، نسخه‌ای از صورت جلسه مجمع عمومی مؤسس به انضمام اساسنامه، اعلامیه قبولی مدیران و بازرس یا بازرسان قانونی را به بانک مرکزی تسلیم نمایند.

ماده ۳۸- بانک مرکزی پس از تأیید پذیره‌نویسی، دریافت اساسنامه مصوب مجمع عمومی مؤسس، دریافت اعلامیه قبولی مدیران و بازرس یا بازرسان قانونی، احراز صلاحیت اعضای هیئت مدیره پيشنهادهی، احراز تودیع صد درصد سرمایه لازم توسط مؤسسين و تأیید منشأ تأمین وجوه حاصل از پذیره‌نویسی، نسبت به صدور اجازه‌نامه تأسیس اقدام می‌نماید.

ماده ۳۹- صدور اجازه‌نامه تأسیس صرفاً به منظور ثبت مؤسسه اعتباری در شرف تأسیس در مراجع ثبتی بوده و شروع فعالیت آن منوط به اخذ اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۴۰- مدت اعتبار اجازه‌نامه تأسیس صادره توسط بانک مرکزی، حداکثر شش ماه پس از صدور آن است مگر آن‌که به دلایل خاص، مدت دیگری در آن قید شده یا این‌که اجازه‌نامه مربوط از طرف بانک مرکزی تمدید شده باشد. مؤسسين موظفند ظرف این مدت، نسبت به ثبت مؤسسه اعتباری در مراجع ثبتی و انجام اقدامات لازم برای اخذ اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی اقدام نمایند.

ت- اجازه‌نامه فعالیت

ماده ۴۱- پس از ثبت مؤسسه اعتباری در مراجع ثبتی، تمامی سرمایه سپرده شده نزد بانک مرکزی به مؤسسين مسترد می‌گردد.

ماده ۴۲- هیئت مدیره مؤسسه اعتباری موظف است پس از ثبت مؤسسه اعتباری در مراجع ثبتی، نسبت به تمهید حداقل الزامات آغاز فعالیت مؤسسه اعتباری از جمله تدارک محل فعالیت، تأمین نیروی انسانی و فراهم آوردن تجهیزات مورد نیاز برای استقرار سامانه بانکداری متمرکز اقدام نماید.

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۴۳- هیئت مدیره مؤسسه اعتباری موظف است گزینه‌های پیشنهادی برای تصدی سمت‌های مدیرعامل و قائم‌مقام مدیرعامل مؤسسه اعتباری را همراه با مدارک و مستندات لازم برای احراز صلاحیت هر یک از آن‌ها به بانک مرکزی معرفی نماید.

ماده ۴۴- بانک مرکزی پس از دریافت تمامی مدارک مورد نیاز و همچنین اخذ پاسخ استعلامات انجام شده، باید نظر مکتوب خود را در مورد صلاحیت حرفه‌ای اشخاص پیشنهادی اعلام نماید.

ماده ۴۵- در صورت عدم احراز صلاحیت اشخاص پیشنهادی برای تصدی سمت‌های مدیرعامل و قائم‌مقام مدیرعامل مؤسسه اعتباری، هیئت مدیره موظف است ظرف یک‌ماه با رعایت مقررات قانون تجارت و ترتیبات مذکور در این آیین‌نامه، نسبت به معرفی فرد یا افراد دیگری اقدام نماید.

ماده ۴۶- بانک مرکزی پس از ثبت مؤسسه اعتباری در مراجع ثبتی و دریافت اساسنامه ثبت شده، آگهی ثبت در روزنامه رسمی و سایر مدارک لازم و دریافت اسامی صاحبان امضای مجاز و همچنین حصول اطمینان از تحقق الزامات مذکور در ماده (۴۲) این آیین‌نامه و احراز صلاحیت مدیرعامل و قائم‌مقام مدیرعامل مؤسسه اعتباری، نسبت به صدور اجازه‌نامه فعالیت اقدام می‌نماید.

ماده ۴۷- مؤسسه اعتباری پیش از اخذ اجازه‌نامه فعالیت، مجاز به انجام هیچگونه عملیات بانکی نمی‌باشد. در غیر این صورت، بانک مرکزی موظف است با همکاری نیروی انتظامی، ضمن متوقف ساختن فعالیت آن، اقدامات لازم را برای لغو اجازه‌نامه تأسیس معمول نماید.

ماده ۴۸- پس از صدور اجازه‌نامه فعالیت، مدیرعامل مؤسسه اعتباری موظف است تاریخ شروع رسمی فعالیت مؤسسه اعتباری را به صورت مکتوب و قبل از آغاز فعالیت، به بانک مرکزی اعلام نماید.

ماده ۴۹- مدت اعتبار اجازه‌نامه فعالیت، حداکثر یک‌سال پس از صدور آن است. چنانچه مؤسسه اعتباری طی مدت مذکور، فعالیت خود را آغاز ننماید، بانک مرکزی موظف است اقدامات لازم برای لغو اجازه‌نامه تأسیس را در چارچوب مقررات مربوط معمول نماید.

فصل هفتم - نحوه اداره

الف - هیئت مدیره

ماده ۵۰- مسئولیت سیاست‌گذاری و نظارت بر نحوه اداره، حسن اجرای قوانین و مقررات و مدیریت خطر (ریسک) مؤسسه اعتباری بر عهده هیئت مدیره می‌باشد.

ماده ۵۱- اعضای هیئت مدیره مؤسسه اعتباری، باید از شرایط ذیل برخوردار باشند:

۱- تابعیت ایران (برای رییس هیئت مدیره و اکثریت اعضای هیئت مدیره).

۲- پیرو دین اسلام یا یکی از ادیان شناخته شده در قانون اساسی.

۳- دارا بودن حسن شهرت و امانت‌داری.

۴- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های مرتبطی که فهرست آن توسط

بانک مرکزی اعلام می‌شود.

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۵- نداشتن سابقه محکومیت قطعی به سرقت، ارتشاء، اختلاس، خیانت در امانت، کلاهبرداری، پولشویی، جعل و تزویر، صدور چک بی محل و ورشکستگی به تقصیر یا تقلب، اعم از این که حکم از دادگاه‌های داخلی یا خارج کشور صادر شده یا محکوم، مجرم اصلی یا شریک یا معاون جرم بوده باشد.
- ۶- نداشتن منع تصدی عضویت در هیئت مدیره مؤسسات اعتباری ناشی از محکومیت قطعی در هیئت انتظامی بانک‌ها.
- ۷- نداشتن بدهی غیرجاری به بانک‌ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی و سایر بنگاه‌های واسطه پولی اعم از دولتی یا غیردولتی تحت نظارت بانک مرکزی.
- ۸- نداشتن سهم یا سمت در سایر مؤسسات اعتباری مگر با اجازه بانک مرکزی.
- ۹- دارا بودن حداقل ده سال سابقه کار در نظام بانکی برای رئیس و حداقل دو سوم اعضای هیئت مدیره.
- ۱۰- برخورداری از صلاحیت تخصصی به تشخیص بانک مرکزی.
- ۱۱- نداشتن سابقه تصدی سمت مشابه در مؤسسه اعتباری دیگری که اجازه‌نامه تأسیس آن لغو گردیده یا اداره آن بر عهده بانک مرکزی قرار گرفته است.
- ۱۲- قرار نگرفتن در شمول مصادیق ماده (۱۱۱) لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت.
- ۱۳- عدم اشتغال هم‌زمان در وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی.
- تبصره-** عضویت کارمندان دولت در هیئت مدیره مؤسسه اعتباری در صورتی که به عنوان نماینده سهام دولت باشد، با رعایت قوانین و مقررات مربوط مجاز می‌باشد.
- ماده ۵۲-** انتخاب اعضای هیئت مدیره مؤسسه اعتباری و تمدید دوره مسئولیت آن‌ها، منوط به تأیید صلاحیت حرفه‌ای اشخاص مذکور توسط بانک مرکزی می‌باشد.
- ماده ۵۳-** در صورت سلب صلاحیت حرفه‌ای هر یک از اعضای هیئت مدیره توسط بانک مرکزی، عضو مذکور منعزل تلقی می‌گردد و ادامه تصدی این مدیران در حکم دخل و تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال عمومی خواهد بود.
- ماده ۵۴-** اکثریت اعضای هیئت مدیره باید فاقد سمت اجرایی در مؤسسه اعتباری باشند و نمی‌توانند هیچ‌گونه سمت مدیریتی، کارشناسی، مشاوره‌ای یا نظایر آن به استثنای عضویت در کمیته‌های مذکور در ماده (۵۶) این آیین‌نامه را در مؤسسه اعتباری بپذیرند.
- ماده ۵۵-** رئیس هیئت مدیره نمی‌تواند از میان اعضای هیئت مدیره دارای سمت اجرایی انتخاب شود و مسئولیت اجرایی در بانک داشته باشد.
- ماده ۵۶-** هیئت مدیره مؤسسه اعتباری موظف است در چارچوبی که توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود، کمیته‌هایی شامل کمیته حسابرسی و کمیته عالی مدیریت خطر (ریسک) را تشکیل داده و نحوه فعالیت آن‌ها را تعیین و به مورد اجرا گذارد.

تصویب نامه هیئت وزیران

ب- هیئت عامل

ماده ۵۷- مدیرعامل، قائم مقام و معاونین مدیرعامل، اعضای هیئت عامل مؤسسه اعتباری را تشکیل می‌دهند که باید به صورت تمام وقت در مؤسسه اعتباری اشتغال داشته باشند. حدود وظایف و اختیارات، مدت تصدی و حق الزحمه اعضای هیئت عامل توسط هیئت مدیره تعیین می‌شود.

ماده ۵۸- مدیرعامل به عنوان بالاترین مقام اجرایی مؤسسه اعتباری، اداره امور اجرایی مؤسسه اعتباری را بر عهده دارد و از میان اشخاص حقیقی توسط هیئت مدیره مؤسسه اعتباری انتخاب می‌شود. مدیرعامل یک نفر را به عنوان قائم مقام و یک یا چند نفر را به عنوان معاون مدیرعامل که قبلاً انتخاب آنان به تأیید هیئت مدیره رسیده باشد، منصوب می‌کند.

ماده ۵۹- انتخاب مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل مؤسسه اعتباری و تمدید دوره مسئولیت آن‌ها، منوط به تأیید صلاحیت حرفه‌ای اشخاص مذکور توسط بانک مرکزی می‌باشد. مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل باید واجد شرایط مقرر در ماده (۵۱) این آیین نامه باشند.

ماده ۶۰- مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل مؤسسه اعتباری باید دارای حداقل ده سال سابقه فعالیت در مدیریت امور بانکی یا بازار سرمایه که حداقل پنج سال آن در نظام بانکی کشور بوده است، برخوردار باشند.

ماده ۶۱- انتخاب اعضای هیئت عامل مؤسسه اعتباری از میان اعضای هیئت مدیره مشروط به رعایت مفاد ماده (۵۴) این آیین نامه، مجاز است.

پ- حداقل الزامات ناظر بر ساختار

ماده ۶۲- مؤسسه اعتباری موظف است به منظور شناسایی، سنجش، پایش و کنترل خطر (ریسک)‌هایی که بر تداوم فعالیت مؤسسه اعتباری اثرگذار است، از جمله خطر (ریسک) اعتباری، خطر (ریسک) نقدینگی، خطر (ریسک) عملیاتی، خطر (ریسک) بازار و خطر (ریسک) تطبیق، نظام جامع مدیریت خطر (ریسک) را در چارچوب حداقل الزاماتی که توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود، طراحی و پیاده‌سازی نماید. در اجرای تکلیف مقرر در این ماده، هیئت عامل باید در ساختار سازمانی مؤسسه اعتباری واحد سازمانی مستقلی را تحت عنوان "مدیریت خطر (ریسک)" ایجاد نماید.

تبصره- واحد سازمانی مذکور باید مستقیماً تحت نظارت هیئت عامل مؤسسه اعتباری فعالیت نموده و به آن گزارش دهد.

ماده ۶۳- مؤسسه اعتباری مکلف است نظام مناسب و کارآمد کنترل‌های داخلی مطابق با حداقل الزاماتی که توسط بانک مرکزی ابلاغ می‌شود، پیاده‌سازی نماید. در اجرای تکلیف مقرر در این ماده، لازم است در ساختار سازمانی مؤسسه اعتباری، یک واحد سازمانی مستقل تحت عنوان "حسابرسی داخلی" که مسئولیت نظارت بر حسن اجرای امور مؤسسه اعتباری را برعهده دارد، ایجاد شود.

تبصره- واحد سازمانی مذکور باید مستقیماً تحت نظارت هیئت عامل مؤسسه اعتباری فعالیت نموده و به آن گزارش دهد.

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۶۴- مؤسسه اعتباری موظف است در اجرای قانون مبارزه با پولشویی و آیین نامه ها و دستورالعمل های مرتبط با آن، واحد سازمانی مستقلی را برای مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم ایجاد نماید.

ماده ۶۵- مؤسسه اعتباری مکلف است به منظور اتخاذ تصمیم در خصوص درخواست های تسهیلات و تعهدات از حیث انطباق با حدود و ضوابط تعیین شده، در چارچوبی که توسط بانک مرکزی تعیین می شود، کمیته ای تحت عنوان "کمیته اعتباری" تشکیل دهد. کمیته مزبور می تواند بر حسب مبلغ تسهیلات و تعهدات، بخشی از وظایف و اختیارات خود را به کمیته های فرعی اعتباری که در سطوح مختلف ساختار سازمانی مؤسسه اعتباری تشکیل می شود، تفویض نماید.

فصل هشتم - مقررات ناظر بر فعالیت

ماده ۶۶- مؤسسه اعتباری پس از دریافت اجازه نامه فعالیت از بانک مرکزی می تواند به انجام عملیات مجاز بانکی در چارچوب قوانین و مقررات مربوط و ضوابط شورای پول و اعتبار، مبادرت نماید. تبصره- انجام عملیات ارزی و سایر اموری که منوط به اخذ مجوز جداگانه از بانک مرکزی می باشد، تابع ضوابط خاص خود است.

ماده ۶۷- اعطای تسهیلات به اشخاص مرتبط با مؤسسه اعتباری که مصادیق آن توسط شورای پول و اعتبار تعیین شده است و قبول تعهدات به نفع آن ها صرفاً در چارچوب ضوابط مصوب شورای پول و اعتبار مجاز است.

ماده ۶۸- اعطای تسهیلات به ذی نفع واحد و قبول تعهدات به نفع وی، صرفاً در چارچوب ضوابط شورای پول و اعتبار مجاز است.

ماده ۶۹- چنانچه نسبت کفایت سرمایه مؤسسه اعتباری از پنجاه درصد میزان مقرر شورای پول و اعتبار کمتر شود، هیئت مدیره مؤسسه اعتباری موظف است بلافاصله مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام را دعوت نماید تا در خصوص یکی از موارد ذیل اتخاذ تصمیم شود:

۱- افزایش سرمایه.

۲- تسلیم تقاضای انحلال به بانک مرکزی.

ماده ۷۰- سرمایه مؤسسه اعتباری نباید کمتر از حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس و فعالیت مؤسسه اعتباری موضوع ماده (۱۸) این آیین نامه باشد. چنانچه سرمایه مؤسسه اعتباری بر اثر زیان های وارده از حداقل سرمایه مذکور کمتر شود، هیئت مدیره موظف است بلافاصله مجمع عمومی فوق العاده را دعوت نماید تا در خصوص یکی از موارد ذیل اتخاذ تصمیم شود:

۱- تکمیل سرمایه بر اساس آیین نامه موضوع بند (ب) ماده (۳۳) قانون پولی و بانکی کشور.

۲- تداوم فعالیت در قالب یکی دیگر از انواع مؤسسات اعتباری تحت نظارت بانک مرکزی که تأسیس و فعالیت آن به سرمایه کمتری نیاز دارد.

۳- تسلیم تقاضای انحلال به بانک مرکزی.

تصویب نامه هیئت وزیران

- ماده ۷۱-** سرمایه‌گذاری مؤسسه اعتباری به حساب خود در سهام و سایر اوراق بهادار منتشره توسط سایر اشخاص صرفاً در چارچوب ضوابط مصوب شورای پول و اعتبار مجاز می‌باشد.
- ماده ۷۲-** منافع حاصل از تسهیلات اعطایی مؤسسه اعتباری براساس قرارداد منعقد، متناسب با نوع، مدت و مبالغ سپرده‌های سرمایه‌گذاری و رعایت سهم منابع مؤسسه اعتباری به نسبت مدت و مبلغ در کل وجوه به کار گرفته‌شده در اعطای تسهیلات، باید پس از کسر حق‌الوکاله مؤسسه اعتباری، در چارچوب ضوابط مصوب شورای پول و اعتبار محاسبه و تقسیم شود.
- ماده ۷۳-** مؤسسه اعتباری موظف است اطلاعات مربوط به صورت‌های مالی، مدیریت خطر (ریسک)، حاکمیت شرکتی و همچنین گزارش عملکرد هیئت‌مدیره و رویدادهای با اهمیت طی دوره مالی را مطابق با ضوابط شورای پول و اعتبار، برای عموم منتشر نماید.
- ماده ۷۴-** مؤسسه اعتباری مکلف است قبل از اعطا یا ایجاد هرگونه تسهیلات و تعهدات، نسبت به اعتبارسنجی و تعیین حد اعتباری متقاضیان براساس دستورالعمل ابلاغی بانک مرکزی، اقدام نماید.
- ماده ۷۵-** مؤسسه اعتباری موظف است قبل از اعطا یا ایجاد هرگونه تسهیلات و تعهدات، سوابق اعتباری متقاضی را از "سامانه یکپارچه اطلاعاتی مشتریان در بانک مرکزی" در چارچوب ضوابط شورای پول و اعتبار، استعلام نماید.
- ماده ۷۶-** اعطای تسهیلات به متقاضیان دارای بدهی غیرجاری و یا سابقه چک برگشتی رفع سوء اثر نشده موجود در سامانه یکپارچه اطلاعاتی مشتریان در بانک مرکزی و قبول تعهدات برای آنان ممنوع است.
- تبصره-** اعطای تسهیلات و یا قبول تعهدات جدید برای اشخاصی که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط نسبت به تعیین تکلیف بدهی غیرجاری خود با مؤسسه اعتباری اقدام نموده‌اند، از حکم مذکور در این ماده مستثنی می‌باشد.
- ماده ۷۷-** مؤسسه اعتباری نمی‌تواند سهام خود را که متعلق به سهامداران آن است، برای تضمین تسهیلات اعطایی و یا تعهدات ایجاد شده به عنوان وثیقه بپذیرد.
- ماده ۷۸-** مؤسسه اعتباری باید متناسب با هر یک از طبقات دارایی‌های خود، در چارچوب ضوابط ابلاغی بانک مرکزی، ذخیره کافی اختصاص دهد.
- ماده ۷۹-** مؤسسه اعتباری موظف است همواره بخشی از دارایی‌های خود را در چارچوب ضوابط شورای پول و اعتبار به صورت دارایی‌های آنی نگهداری نماید.
- ماده ۸۰-** مؤسسه اعتباری موظف است اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر خود را مطابق با ضوابط شورای پول و اعتبار، نگهداری و امحاء نماید.
- ماده ۸۱-** ایجاد یا تعطیلی شعبه یا باجه یا نمایندگی مؤسسه اعتباری در داخل یا خارج کشور، در چارچوب ضوابط شورای پول و اعتبار امکان‌پذیر است.

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۸۲- خرید و فروش اموال توسط مؤسسه اعتباری صرفاً در چارچوب ضوابط شورای پول و اعتبار مجاز می‌باشد.

ماده ۸۳- تملک دارایی‌های ثابت توسط مؤسسه اعتباری صرفاً با رعایت نسبت مانده خالص دارایی‌های ثابت به علاوه وثایق تملیکی به حقوق صاحبان سهام پس از کسر سود انباشته و سود قطعی نشده ابلاغی توسط بانک مرکزی مجاز است.

ماده ۸۴- مؤسسه اعتباری متناسب با میزان سپرده‌های دریافتی (اعم از ریالی و ارزی)، باید سپرده قانونی به میزانی که توسط شورای پول و اعتبار تعیین می‌شود، نزد بانک مرکزی تودیع نماید.

ماده ۸۵- مؤسسه اعتباری موظف است نرخ کارمزدها را در چارچوب ضوابط ابلاغی توسط بانک مرکزی رعایت نماید.

ماده ۸۶- مؤسسه اعتباری باید بر اساس ضوابط ابلاغی بانک مرکزی، عملیات حسابداری، دفترداری و تهیه و تنظیم صورت‌های مالی خود را انجام دهد.

ماده ۸۷- نگهداری حساب‌های وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی و وابسته به دولت، شرکت‌های دولتی، شهرداری‌ها و همچنین مؤسساتی که بیش از نصف سرمایه آن‌ها متعلق به وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی و وابسته به دولت، شرکت‌های دولتی و یا شهرداری‌ها می‌باشد و انجام کلیه عملیات بانکی آن‌ها در داخل یا خارج از کشور توسط مؤسسه اعتباری با اجازه بانک مرکزی و در چارچوب ضوابط ابلاغی بانک یادشده امکان‌پذیر است.

ماده ۸۸- مؤسسه اعتباری در مقابل خساراتی که در اثر عملیات آن متوجه مشتریان می‌شود، مسئول و متعهد جبران می‌باشد. اعضای هیئت‌مدیره، مدیرعامل و سایر اعضای هیئت‌عامل مؤسسه اعتباری نیز مسئول خساراتی می‌باشند که به علت تخلف هر یک از آن‌ها، از قوانین و مقررات مربوط و یا اساسنامه مؤسسه اعتباری به صاحبان سهام و یا مشتریان وارد می‌شود.

ماده ۸۹- اعطای تسهیلات و یا قبول تعهدات توسط مؤسسه اعتباری، منوط به اخذ تأمین کافی می‌باشد.

ماده ۹۰- خرید سهام مؤسسه اعتباری توسط مؤسسه اعتباری و شرکت‌هایی که مؤسسه اعتباری بر آن‌ها نفوذ یا کنترل مؤثر دارد، ممنوع می‌باشد.

ماده ۹۱- هر سال بخشی از سود ویژه مؤسسه اعتباری که نباید از پانزده درصد آن کمتر و از بیست درصد بیشتر باشد، باید مطابق با ضوابط بانک مرکزی به عنوان اندوخته قانونی نگهداری شود. اندوخته قانونی پس از آن که به میزان سرمایه رسید، اختیاری است. مؤسسه اعتباری موظف است در هر سال بخشی از سود ویژه به میزانی که بانک مرکزی تعیین می‌نماید، به عنوان اندوخته احتیاطی نگهداری کند.

تصویب نامه هیئت وزیران

فصل نهم - نظارت

ماده ۹۲- مؤسسه اعتباری موظف به رعایت تمامی قوانین و مقررات مربوط به مؤسسات اعتباری غیردولتی، مصوبات شورای پول و اعتبار، مفاد اساسنامه مصوب و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های بانک مرکزی، می‌باشد.

ماده ۹۳- مؤسسه اعتباری موظف است سامانه جامع اطلاعات مشتریان خود را به گونه‌ای ایجاد نماید که هرگونه اطلاعات و آمار مورد نیاز بانک مرکزی اعم از مالی یا غیرمالی را به صورت ادواری یا موردی و انفرادی یا تلفیقی حداکثر ظرف هفت روز در اختیار بانک یادشده قرار دهد.

ماده ۹۴- مؤسسه اعتباری باید در مقاطع زمانی سالانه، گزارشی از نظام مدیریت خطر (ریسک) و نظام کنترل داخلی خود را به بانک مرکزی ارائه کند.

ماده ۹۵- بانک مرکزی می‌تواند نسبت به سلب صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیئت‌مدیره، مدیرعامل و قائم‌مقام مدیرعامل مؤسسه اعتباری که از قوانین و مقررات مربوط و همچنین مفاد اساسنامه مؤسسه اعتباری تخطی نمایند، اقدام کند.

ماده ۹۶- در صورتی که به هر دلیل، تعداد اعضای هیئت‌مدیره مؤسسه اعتباری از حد نصاب مقرر کمتر شود و برای مدت بیش از سه ماه، اقدامی برای تکمیل اعضای هیئت‌مدیره از سوی ارکان ذی‌صلاح مؤسسه اعتباری انجام نشود، بانک مرکزی باید ضمن سلب صلاحیت اعضای هیئت‌مدیره مؤسسه اعتباری، برای اداره امور مؤسسه اعتباری و تمهید مقدمات برگزاری مجمع عمومی، فردی را از میان خبرگان و متخصصین امور بانکی به عنوان سرپرست منصوب نماید. فرد منصوب دارای کلیه اختیارات هیئت‌مدیره مؤسسه اعتباری بوده و موظف است حداکثر ظرف هشت ماه نسبت به برگزاری مجمع عمومی برای انتخاب اعضای جدید هیئت‌مدیره اقدام نماید. در هر حال، مدت مسئولیت سرپرست تعیین‌شده توسط بانک مرکزی بیش از یک سال نخواهد بود. جبران خدمات سرپرست، به میزانی که بانک مرکزی تعیین می‌نماید، بر عهده مؤسسه اعتباری است.

ماده ۹۷- مؤسسه اعتباری موظف است در صندوق ضمانت سپرده‌ها عضویت داشته و کلیه شرایط و ضوابط آن را رعایت نماید.

ماده ۹۸- تشخیص موارد تخلف از مفاد این آیین‌نامه با بانک مرکزی است و با متخلفین مطابق قوانین و مقررات مربوط رفتار می‌شود.

فصل دهم - بازرسی قانونی و حسابرس

ماده ۹۹- بازرسی قانونی و حسابرس مؤسسه اعتباری باید از میان مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران که در فهرست حسابرسان معتمد و مورد تأیید بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار نیز قرار دارند و یا سازمان حسابرسی، انتخاب شود.

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۱۰۰- مؤسسه اعتباری نمی تواند بازرسی قانونی و حسابرسی را که برای چهار سال متوالی بازرسی و حسابرسی آن را بر عهده داشته است، برای سال بعد آن به عنوان بازرسی یا حسابرسی انتخاب نماید.

تبصره- چنانچه سازمان حسابرسی به عنوان بازرسی یا حسابرسی مؤسسه اعتباری تعیین شده باشد، از شمول قاعده فوق مستثنی است.

فصل یازدهم - لغو اجازه نامه تأسیس، انحلال، ورشکستگی و تصفیه

ماده ۱۰۱- بانک مرکزی می تواند در چارچوب قوانین و مقررات مربوط از جمله قانون پولی و بانکی کشور و قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی و مقررات شورای پول و اعتبار، نسبت به لغو اجازه نامه تأسیس مؤسسه اعتباری اقدام نماید. مؤسسه اعتباری که اجازه نامه تأسیس آن لغو می شود، از تاریخ الغای اجازه تأسیس، منحل شده و تا خاتمه تصفیه و آگهی آن، طبق دستور بانک مرکزی عمل می نماید.

ماده ۱۰۲- انحلال اختیاری مؤسسه اعتباری موکول به طی مراحل قانونی و تعیین تکلیف نحوه بازپرداخت انواع سپرده ها و اعلام قبلی و مکتوب به بانک مرکزی و کسب موافقت بانک یادشده می باشد.

ماده ۱۰۳- در صورت ورشکستگی مؤسسه اعتباری، تصفیه آن با نظارت بانک مرکزی و بر اساس قانون پولی و بانکی کشور، مقررات ناظر بر ورشکستگی در قانون تجارت و ضوابط صندوق ضمانت سپرده ها انجام می شود.

ماده ۱۰۴- هرگاه مؤسسه اعتباری پس از انجام تشریفات قانونی مربوط منحل گردد، مدیران تصفیه مؤسسه اعتباری منحل به پیشنهاد رییس کل بانک مرکزی و تأیید شورای پول و اعتبار تعیین می شود. تمامی مراحل تصفیه مؤسسه اعتباری مطابق با قانون پولی و بانکی کشور و قوانین و مقررات مربوط انجام می شود.

فصل دوازدهم - ادغام

ماده ۱۰۵- ادغام مؤسسه اعتباری با مؤسسات اعتباری دیگر به شکل یک جانبه (بقاء مؤسسه اعتباری پذیرنده ادغام و محو شخصیت حقوقی مؤسسات اعتباری ادغام شونده) و دو یا چند جانبه (محو شخصیت حقوقی مؤسسات اعتباری ادغام شونده و ایجاد یک مؤسسه اعتباری جدید) در چارچوب قوانین و مقررات مربوط و با موافقت بانک مرکزی و با رعایت ضوابط سازمان بورس و اوراق بهادار در این خصوص، پس از تصویب آن در مجمع عمومی فوق العاده تمامی مؤسسات مشمول ادغام، امکان پذیر می باشد.

ماده ۱۰۶- در صورت ادغام، کلیه حقوق و تعهدات، دارایی ها، دیون و مطالبات مؤسسه اعتباری به مؤسسه اعتباری پذیرنده ادغام یا مؤسسه اعتباری جدید منتقل می شود.

تصویب نامه هیئت وزیران

فصل سیزدهم - سایر مقررات

ماده ۱۰۷- مؤسسه اعتباری در مواردی که در این آیین نامه ذکر نشده است، تابع قوانین و مقررات جاری از جمله قانون پولی و بانکی کشور، قانون عملیات بانکی بدون ربا، قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، قانون تجارت، قانون مبارزه با پولشویی، مصوبات هیئت وزیران، مقررات و ضوابط بانک مرکزی و سایر قوانین و مقررات مربوط و همچنین اساسنامه مصوب خود می‌باشد.

ماده ۱۰۸- در صورت اشتغال به هرگونه عملیات بانکداری بدون رعایت مقررات این آیین نامه، بانک مرکزی مکلف به اعمال اقدامات لازم در چارچوب قانون پولی و بانکی کشور، قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی و سایر قوانین و مقررات مربوط در مورد مؤسسات و افراد متخلف خواهد بود.

ماده ۱۰۹- مقررات مغایر این آیین نامه از جمله مقررات ناظر بر تأسیس و شیوه فعالیت مؤسسات اعتباری غیربانکی موضوع مصوبات ۱۳۷۱/۴/۱۳ و ۱۳۷۳/۱۰/۳ شورای پول و اعتبار، آیین نامه نحوه تأسیس و اداره بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری غیردولتی مصوب جلسه ۱۳۸۸/۸/۱۲ شورای پول و اعتبار، از تاریخ ابلاغ این آیین نامه لغو می‌شوند.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.